

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж1 у 139/2020
07.12.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, судија Катарина Манојловић Андрић, у предмету предлагача АА из ..., ул. ... број ..., чији је пуномоћник Веселин Дамјановић, адвокат из ..., ул. ... бр. ..., одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Управног суда Р4 у 368/20 од 30.10.2020. године, у предмету заштите права на суђење у разумном року, донео је 07.12.2020. године

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ жалба предлагача и потврђује решење Управног суда Р4 у 368/20 од 30.10.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за накнаду трошкова поступка.

Образложење

Предлагач је 12.11.2020. године поднео Врховном касационом суду, преко Управног суда, жалбу против решења Управног суда Р4 у 368/20 од 30.10.2020. године, којим је одбијен његов приговор ради убрзавања поступка у предмету Управног суда I-5 Ув 172/20, као неоснован. Истим решењем одбијен је и захтев предлагача за накнаду трошкова поступка.

Предлагач у жалби наводи да поступак пред судом неоправдано дуго траје иако се ради о решавању једноставног питања које се односи на „класично непоступање управног ограна“ за које није потребан период од три године. Истиче да је против решења о одбацивању тужбе од 11.06.2020. године, изјавио приговор 01.07.2020. године Посебном већу Управног суда, о коме није одлучено, тако да поступак и даље траје. Сматра да је у овом случају прекорачено укупно трајање поступка и предлаже да Врховни касациони суд усвоји његову жалбу, предузме мере из своје надлежности прописане чланом 11, 17. и 18. Закона о заштити права на суђење у разумном року и досуди му опредељене трошкове поступка.

Одлучујући о жалби предлагача на основу одредаба чл. 16, 18. и 20. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ 40/15) и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“ 25/82, „Службени гласник РС“ 6/15), Врховни касациони суд је испитао побијано решење применом одредбе члана 386. у вези члана 402. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11 и 55/14) и закључио да је жалба неоснована.

О жалби је одлучивао судија одређен Годишњим распоредом послова у суду у смислу одредбе члана 16. став 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, којом одредбом је предвиђено да председник непосредно вишег суда може Годишњим распоредом послова да одреди једног судију или више судија да, поред њега, воде поступак и одлучују по жалбама.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из одредбе члана 374. став 2. тач. 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Управни суд је ожалбеним решењем одбио приговор предлагача ради убрзавања поступка у предмету тог суда I-5 Ув 172/20, налазећи да се трајање поступка у овом предмету од подношења приговора 01.07.2020. године на решење суда од 11.06.2020. године, па до подношења приговора ради убрзавања поступка од 03.09.2020. године, не може сматрати повредом права на суђење у разумном року. У вези са тим, суд је указао да и према ставу Европског суда за људска права, кашњење у току одређене фазе поступка може бити допустиво под условом да укупно трајање поступка није прекорачено (став 36. пресуде од 08.12.1983. године у предмету (*Preto i dr. protiv Italije*, број представке 7984/77)). Приликом одлучивања суд је посебно имао у виду да је поступање судија у већем делу 2020. године било отежано, с обзиром на ванредно стање које је било проглашено на територији Републике Србије у периоду од 15.03. до 06.05.2020. године, као и на чињеницу да су судије Управног суда од 11.05.2020. године поред редовних предмета морале да решавају и предмете у поступцима заштите изборног права поводом парламентарних, покрајинских и локалних избора одржаних 21. јуна 2020. године, а за чије решавање је прописан рок од 48 часова.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року прописано је да при одлучивању о правним средствима којим се штити право на суђење у разумном року уважавају се све околности предметног суђења, пре свега, сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, значаја предмета суђења или истраге по странку, понашање странке током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, затим поштовање редоследа решавања предмета и законски рокови за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлуке.

Имајући у виду све чињенице и околности овог случаја које су од значаја за доношење одлуке, Врховни касациони суд налази да је правилно поступио судија Управног суда када је одбио приговор предлагача ради убрзавања поступка у предмету тог суда I-5 Ув 172/20. Наиме, поступак у том предмету је у време подношења приговора ради убрзавања поступка трајао два месеца. Разматрајући наводе жалбе да је у овом случају прекорачено укупно време трајања поступка, Врховни касациони суд најпре мора да констатује да је дужина трајања поступка једна од чињеница на основу које се одлучује о приговору за убрзавање поступка и да је она кључна за одлуку о приговору, али да правилна примена правног стандарда суђења у разумном року подразумева утврђивање скупа чињеница на основу критеријума наведених у члану 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року.

У овом случају, управни спор пред Управним судом је покренут 30.06.2017. године по тужби предлагача због ћутања управе, јер предлагачу није достављена нова здравствена картица. Републички фонд за здравствено осигурање је у одговору на тужбу обавестио суд, да је нова картица здравственог осигурања издата 07.09.2017. године и 13.09.2017. године достављена тужиоцу, овде предлагачу, посебно нагласивши да картицу здравственог осигурања издаје матична филијала у року који није прописан, да је израђује Народна банка Србије – Завод за израду новчаница и кованог новца, а да је до њеног издавања осигураник могао користити сва права из здравственог осигурања са раније издатом здравственом књижицом. Чињеницу да му је здравствена картица издата у септембру 2017. године, дакле два и по месеца након подношења тужбе, предлагач је потврдио тек на позив суда да се о овој чињеници изјасни, и то у поднеску од 03.04.2018. године, којим је истакао захтев за накнаду трошкова поступка. У наведеном поднеску предлагач се није изричито изјаснио да ли остаје при поднетој тужби због ћутања управе, већ је то учинио тек након поновљеног налога суда од 17.05.2019. године тако што је у поднеску од 29.05.2019. године, навео да његов поднесак од 03.04.2018. године не представља повлачење тужбе и да остаје при захтеву да му тужени надокнади нужне трошкове управног спора. Одлучујући о поднетој тужби, Управни суд је решењем од 11.06.2020. године, тужбу одбацио као неуредну, јер уз њу нису достављени сви докази прописани чланом 22. став 3. Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“, бр.111/09). Предлагач је против овог решења изјавио приговор Посебном већу Управног суда по коме је формиран предмет Ув 172/20.

У пракси Европског суда за људска права изражен је став да је подносилац представке дужан да покаже марљивост у поштовању и извршавању процедуралних захтева који су релевантни, да се уздржи од било каквих тактика одлагања, као и да искористи могућности које су му пружене домаћим правом за скраћивање поступка (став 35. пресуде од 07. јула 1989. године у предмету *Union Alimentaria Sanders S.A. protiv Španije*, број представке 11681/85). У својој пракси тај суд је изградио концепт „злоупотребе права“, који се односи на штетно вршење права од стране тужиоца на начин који није у складу са сврхом за које је то право дато (став 62. одлуке од 15. септембра 2009. године у предмету *Mirolubovs i dr. protiv Letonije*, број представке 798/05). Европски суд за људска права је концепт „злоупотребе права“ применио у четири врсте ситуација, а међу њима и у ситуацији када подносилац представке пропусти да суд обавести о битном доказу за разматрање његовог предмета (став 89. одлуке од 20. јуна 2002. године у предмету *Al-Nashiv protiv Bugarske*, број представке 50963/99). У овом конкретном случају, предлагач није искористио могућност да благовремено обавести Управни суд о томе да је још у септембру месецу 2017. године добио здравствену картицу, нити се по налогу суда јасно изјаснио о томе да ли због измењених околности повлачи тужбу због ћутања управе, па је тај налог морао бити поновљен.

Имајући у виду да је сврха поднете тужбе због ћутања управе остварена достављањем здравствене картице предлагачу два и по месеца након подношења тужбе, када је престала и неизвесност предлагача у погледу његовог захтева за издавање нове здравствене картице, Врховни касациони суд сматра да трогодишње трајање управног спора, коме је у великој мери допринео и сам предлагач, није довело до повреде права предлагача на суђење у разумном року. С обзиром на то да се судија известилац у предмету Управног суда I-5 Ув 172/20 изјаснила да ће предмет бити

решен на првој седници већа, то не постоје оправдани разлози за налагање мера ради убрзања поступка у том предмету.

Због свега изложеног, Врховни касациони суд је, на основу одредаба члана 18. ст.1. и 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, одлучио као у ставу првом диспозитива решења.

Врховни касациони суд је у ставу другог диспозитива одбио захтев предлагача за накнаду трошкова поступка на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку сходном применом члана 153. став 1. Закона о парничном поступку, јер предлагач није успео у поступку заштите права на суђење у разумном року.

Судија

Катарина Манојловић Андрић,с.р.

Поука о правном леку:

Против овог решења није дозвољена жалба у смислу члана 21. Закона о заштити права на суђење у разумном року.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић